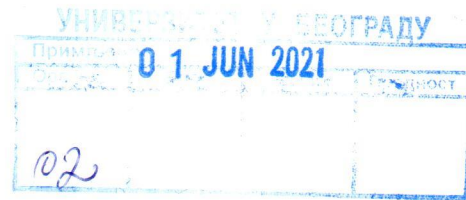

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
01 број: 811/2
01. 06. 2021. године
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Студентски трг 1
11000 Београд

за Сенат Универзитета у Београду и
Веће научних области правно-
економских наука Универзитета у
Београду

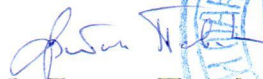
Поштовани,

Правном факултету је од стране проф. др Саше Бована, дана 01. јуна 2021. године, достављен допис под називом „Приговор на предлог Наставно-научног већа Правног факултета за продужење радног односа проф. др Јасминки Хасанбеговић“, упућен Сенату Универзитета у Београду и Већу научних области правно-економских наука Универзитета у Београду.

Имајући у виду претходно наведено прослеђујемо вам два примерка предметног дописа.

У Београду, 01. јуна 2021. године.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Мр Драган Павић, секретар

ПРИМЉЕНО: 01 JUN 2021			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	811/1	/	/

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ВЕЋУ НАУЧНИХ ОБЛАСТИ ПРАВНО-ЕКОНОМСКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ПРИГОВОР

НА ПРЕДЛОГ НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА ЗА ПРОДУЖЕЊЕ РАДНОГ ОДНОСА ПРОФ. ДР ЈАСМИНКИ ХАСАНБЕГОВИЋ

Наставно-научно веће Правног факултета Универзитета у Београду је на седници одржаној 25. маја усвојило иницијативу Катедре за теорију, социологију и филозофију права и предложило да се проф. др Јасминка Хасанбеговић продужи радни однос за две године.

Овај предлог би требало одбити будући да проф. др Јасминка Хасанбеговић не испуњава чак три од четири потребна услова за продужење радног односа. Ближи услови су прописани чл. 151. Статута Универзитета у Београду (*Гласник Универзитета у Београду*, бр. 201/2018, 207/2019, 213/2020, 214/2020 и 217/20) Проф. др Јасминка Хасанбеговић не испуњава следеће услове:

- 1) Да је испунила ближе критеријуме које је прописао Национални савет за високо образовање – не испуњава три од дванаест услова;
- 2) Да је оствареним резултатима значајно допринела раду, угледу и афирмацији факултета и Универзитета, под условом да факултет нема довољан број наставника изабраних у звање за исту ужу научну област за несметано и квалитетно обезбеђивање свих облика наставе – Правни факултет Универзитета у Београду поред проф. др Јасминке Хасанбеговић има чак четири наставника изабраних у звање за исту ужу научну област;
- 3) Да је у последњих 10 година изабран најмање један сарадник за ужу научну област за коју је и она бирана – у последњих десет година није изабран ниједан сарадник за ужу научну област за коју је и она бирана.

У наредним тачкама ће бити детаљно објашњени разлози због којих проф. др Јасминка Хасанбеговић не испуњава чак три од четири услова за продужење радног односа, због којих би требало одбити предлог Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Београду.

1. Неиспуњеност ближих критеријума које је прописао Национални савет за високо образовање

Чланом 13 Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду (*Гласник Универзитета у Београду* бр. 192/16, 195/16, 199/17 и 203/18) прописани су услови за избор у звање наставника Универзитета. За групацију друштвено-хуманистичких наука, ти услови се налазе у табелама Г1 и Г2.

У табели Г1 која се тиче услова за избор у звање редовног професора налази се 12 таквих услова: 1. Искуство у педагошком раду са студентима; 2. Позитивна оцена педагошког рада добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода; 3. Објављен један рад из категорије М21, М22 или М23 од избора у претходно звање из научне области за коју се бира; 4. Објављен један рад из категорије М24 од избора у претходно звање из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М21, М22 или М23 може, један за један, да замени услов из категорије М24 или М51; 5. Објављених пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М24 може, један за један, да замени услов из категорије М51; 6. Цитираност од 10 хетеро цитата; 7. Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33; 8. Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63; 9. Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање; 10. Резултати у развоју научнонаставног подмлатка; 11. Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације; 12. Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама.

Проф. др Јасминка Хасанбеговић не испуњава три од наведених дванаест услова: а) Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање; б) Објављених пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира; в) Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33. У наставку ће бити образложено због чега наведени услови нису испуњени.

а) Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира

Књига која је наведена као основ за испуњеност овог услова је публикација *Ка филозофији права као филозофији људских права* (Београд 2021). Та публикација није ни уџбеник ни монографија. Реч је о простој збирци чланака која не испуњава ни квалитативне ни квантитативне услове да се вреднује као монографија.

Тога је очигледно био свестан и писац Извештаја у којем је предложено да се проф. др Јасминки Хасанбеговић продужи радни однос, који у образложењу није написао ништа осим што је цитирао оно што је сама ауторка написала о својој књизи: Реч је о „књизи монографског карактера [која] обједињује неке од [њених] радова из

филозофске теорије људских права у монографску публикацију.“ Према ауторким речима, „у ову монографију обједињени радови ... писани су више од три деценије и указују на кохерентност и конзистентност схватања професорке Хасанбеговић у модерној филозофији права као филозофији људских права. Наравно, радови пре 2007. године, тј. пре њеног избора за редовну професорку, нису рачунати у захтевани обим монографије, нити су пак радови после 2007. тј. после њеног избора за редовну професорку који су ушли у ову монографију бодовани као појединачни радови, тј. нису, наравно, два пута рачунати за испуњавање услова неопходних за продужетак радног односа.“

аа) Квалитативни недостаци публикације *Ка филозофији права као филозофији људских права*

Најједноставније речено, публикација *Ка филозофији права као филозофији људских права* је **компилација седам раније објављених чланака** проф. др Јасминке Хасанбеговић, што и она сама наводи у „Напомени о ранијем објављивању радова“ (стр. 229-230). Седам раније објављених радова није ни на који начин допуњено, па чак ни обједињено синтетичким закључком. Чланци који су писани у веома дугом временском периоду од три деценије нису ни на који начин повезани, а истраживања нису продубљена, већ се раније објављени текстови просто нижу један за другим. Да изложено штиво нема структуру монографије белодано је и из чињенице да сабрани и изложени чланци немају унутрашњу кохеренцију у погледу једне специфичне теме којом се баве, већ само делимичну повезаност у погледу области која се обрађује (људска права). Међутим, и тада, област људских права је толико широка по себи да та „делимична повезаност“ сабраних чланака из области људских права ни на који начин не испуњава услове да се поменуто штиво квалификује као монографија, не само са становишта своје структуре већ и унутрашње кохерентности материје.

Са становишта Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду, публикација *Ка филозофији права као филозофији људских права* представља **школски пример аутоплагирања**. Члан. 25. Кодекса прописује: „Аутоплагирање је поновно објављивање свог раније објављеног рада или за другу сврху искоришћеног рада као новог и оригиналног“. Никакав утицај на наведену чињеницу нема податак што ауторка наводи да су текстови раније објављени, јер је јасно да њиховим представљањем као тобоже нових она настоји да оствари ново право – право на продужетак радног односа. Новостворено је свега осам страница текста („Уместо увода: Људска права као средство (пост)модерне (де)конструкције права и правде“, стр. 9-16). Целокупан текст након тога чине раније објављени чланци, а публикација не садржи закључна разматрања.

Ауторка, дакле, од момента избора у звање редовног професора није објавила ниједну нову књигу. Свесна да не испуњава неопходне услове за продужење радног односа она је, свега месец дана пре подношења иницијативе за то продужење, објавила компилацију својих раније објављених чланака, како би **покушала да академску заједницу доведе у заблуду да је услов у погледу објављивања монографије**. Такво поступање представља **измишљање и кривотворење резултата** у смислу члана 24. Кодекса професионалне етике, који прописује: „Посебан облик измишљања и кривотворења резултата је несавесно и неодговорно приказивање чињеница у извештајима о наставном и научноистраживачком раду“. Због тога би проф. др Јасминка Хасанбеговић морала да сноси одговорност у поступку пред етичком комисијом.

Садржински гледано, у седам раније објављених чланака обрађује се врло различита тематика и они међусобно немају много заједничких елемената. Два чланка обрађују тему правне државе и владавине права (радови „Ретроцитет права и правност државе или о неспојивости суверености и правне државе“ и „Владавина права као прецизан појам данашњице“), два обрађују појам држављанства (радови „Држављанство као право човека“ и „Држављанин Европске уније“), један је посвећен идеји једнакости (рад „(Не)једнакост људи: вечна – предмодерна, модерна и постмодерна – или декаде правна идеја“), док су преостала два посвећена општим темама у вези са људским правима (радови „Култура и/или идеологија људских права – реторика и реалност“ и „Зашто су нам потребна људска права не само у правној пракси већ и у теорији“). Неповезаност обрађених тема јасно указује да је реч о збирци чланака а не о свеобухватној и оригиналној студији.

аб) Формални недостаци публикације *Ка филозофији права као филозофији људских права*

Поред чињенице да публикација *Ка филозофији права као филозофији људских права* представља збирку раније објављених чланака проф. др Јасминке Хасанбеговић, та публикација **не испуњава услове предвиђене Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача** (*Службени гласник РС*, бр. 24/2016 и 21/2017, у даљем тексту: Правилник) да би се могла сматрати монографијом.

1) Прво, публикација *Ка филозофији права као филозофији људских права* **нема одговарајуће рецензенте да би се сматрала монографијом**. Правилник прописује да „Рецензентска комисија коју образује домаћа установа треба да се састоји од најмање три угледна научника из тематске области монографије, од којих двоје морају бити изван те установе“.

Рецензенти публикације *Ка филозофији права као филозофији људских права* су без сумње велика имена наше правне теорије (проф. др Будимир Кошутих, проф. др Коста Чавошки и проф. др Данило Баста), али ниједан од њих није „изван установе“, будући да су сва тројица пензионисани професори Правног факултета Универзитета у Београду. Пензионисани професори не могу се, према универзитетским прописима, сматрати члановима „изван установе“.

То је сасвим јасно из Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду (*Гласник Универзитета у Београду*, бр. 200/2017 и 210/2019), који у члану 10, став 4. изричито прописује: „Наставник који је у пензији, професор емеритус и члан САНУ у редовном саставу који је пре пензионисања имао наставно или научно звање, могу бити чланови Комисије и не сматрају се чланом који није у радном односу на матичном факултету“.

2) Друго, према одредбама Правилника „научна монографија је публикација у којој се на оригиналан и свеобухватан начин обрађује тема од значаја за одређену научну област, методолошким поступком који је примерен датој теми и прихваћен у научној области којој та тема припада“.

Публикација *Ка филозофији права као филозофији људских права* не испуњава наведене услове. Тој збирци чланака **недостаје оригиналност и свеобухватност** будући

да се састоји од раније објављених чланака. Штавише, ауторка је очигледно журила да што пре објави какву-такву књигу за потребе продужетка радног односа да чак **себи није дала труда да напише закључна разматрања којима би макар у најмањој мери објединила седам ничим повезаних текстова, који су, притом, настали у периоду од 1991. до 2021. године!**

Поред тога, публикација *Ка филозофији права као филозофији људских права* нема унутрашњу структуру (делови, поглавља...) која се захтева за монографију. Раније објављени текстови се нижу један за другим без икакве нумерације и логике. Штавише, раније објављени чланци нису ни међусобно усклађени у погледу поднаслова, односно немају једнообразне поднаслове: тако неки од њих уопште немају поднаслове (радови „Ретроцитет права и правност државе или о неспојивости суверености и правне државе“ и „Зашто су нам потребна људска права не само у правној пракси већ и у теорији“), један рад нема поднаслове али су делови излагања подељени римским бројевима (рад „Држављанин Европске уније“), један рад има увод и поднаслове нумерисане римским бројевима (рад „Држављанство као право човека“), два рада имају увод и поднаслове нумерисане арапским бројевима (радови „Култура и/или идеологија људских права – реторика и реалност“ и „Владавина права као прецизан појам данашњице“), а један рад има увод и поднаслове без икакве нумерације (рад „(Не)једнакост људи: вечна – предмодерна, модерна и постмодерна – или демодерна правна идеја“). Све наведено говори у прилог чињеници да публикација *Ка филозофији права као филозофији људских права* не представља систематско дело – монографију, већ просту збирку раније објављених чланака, који ни по чему не могу представљати јединствену целину.

3) Треће, публикација *Ка филозофији права као филозофији људских права* **нема потребан обим који је Правилником одређен за монографију – 80 страница по аутору.**

Као што је речено, публикација *Ка филозофији права као филозофији људских права* садржи **свега осам новостворених ауторских страница и представља аутоплагијат** у складу са чланом 25. Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду.

Чак и када би се узели у обзир радови које је ауторка укључила у састав публикације а који нису вредновани приликом њених ранијих избора у звања, реч је о формално 90 страница текста (то су странце 9-16, 123-137, 139-161. и 163-208. наведене публикације). Међутим, када се има у виду да је реч о публикацији објављеној у формату Б6, односно тзв. цепном издању, јасно је да тај текст нема 80 страница према критеријумима које предвиђа Правилник. Штавише, реч је о још једној у низу ауторкиних подвала – свесна да није имала довољно текста за 80 страница у стандардном формату, она је књигу штампала у цепном.

Сви наведени квалитативни и формални недостаци публикације *Ка филозофији права као филозофији људских права* јасно показују да се та збирка раније објављених чланака не може сматрати монографијом, одакле произлази да проф. др Јасминка Хасанбеговић није испунила тај услов за продужење радног односа.

б) Објављених пет радова из категорије M51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира

За пуних 14 година од избора у звање редовног професора, проф. др Јасминка Хасанбеговић није објавила ниједан рад категорије M51!

Као „заменски“ радови за категорију M51, наведено је пет радова који наводно имају категорију M44, што не одговара истини. Четири од пет радова не може се вредновати као M44:

- 1) *Pravne izreke Valtazara Bogišića skraja OIZ = katalog narodnjačkih opštih pravnih toposa?* / Jasminka Hasanbegović // **Spomenica Valtazara Bogišića. Knj. 1** / priredio Luka Breneselović. - Beograd : Službeni glasnik : Institut za uporedno pravo ; Niš : Pravni fakultet, 2011. - ISBN 978-86-519-0956-9. - Str. 329-377.
- 2) *Moderna srpska država = Ein modernen serbischer Staat = A Modern Serbian State* / Jasminka Hasanbegović // **O podunavskim Svabama** / [prevod, Übersetzung, translation Manfred Prokop, Erika Banski]. - Zrenjanin : Mandragora film, 2012. - ISBN 978-86-916193-0-5. - Str. 123-146.
- 3) *Правна сигурност у Србији у условима такозване реформе правосуђа и Бриселског споразума из 2013.* / Јасминка Хасанбеговић // **Правна сигурност у условима транзиције** / приредиле Радмила Васић, Ивана Крстић. - Београд : Правни факултет, Центар за издаваштво и информисање, 2014. - (Библиотека Зборници). - ISBN 978-86- 7630-499-8. - Стр. 99-121.
- 4) *O ulozi sudije u savremenoj konstitucionalnoj demokratiji : kritika Poznerove kritike Baraka* / Jasminka Hasanbegović // *Aron Barak : sudija i teoretičar prava* / Budimir Košutić ... [et al.].— Beograd : Srpsko udruženje za pravnu i soeijalnu filozofiju : Dosije, 2016. - ISBN 978-86- 6047-220-7. - Str. 54-74.

Наведени радови не испуњавају услове да се вреднују као радови категорије M44 – поглавље у истакнутој монографији (M41) или тематском зборнику водећег националног значаја.

Одредбама Правилника којима је дефинисана монографија категорије M41 прописано је следеће: „Међу монографијама националног значаја издваја се категорија истакнуте монографије националног значаја (M41), које предлажу надлежни матични научни одбори. Истакнутом се монографија националног значаја проглашава пре свега на основу значајног научног доприноса, а додатни критеријум вредновања може бити њена приступачност научној јавности изван земље, тј. језик на којем је објављена (видети напомену о језику публикација). Потребно је да таква монографија садржи најмање седам аутоцитата у публикацијама категорије M20 или M50 (односно, у случају друштвених и хуманистичких наука, категорија M10 или M20 или M40 или M50). Матични научни одбори могу да предложе Министарству друкчији број цитата у појединим научним областима ако је то у складу са светски прихваћеним стандардима у тим областима. Ако Министарство прихвати предлог матичног научног одбора, одлука Министарства о прихватању предлога ће бити доступна јавности“. **Публикације у**

којима су радови објављени не испуњавају наведене услове да би се сматрале монографијама категорије M41.

Те публикације не испуњавају услове ни да се вреднују као тематски зборници водећег националног значаја. Према одредбама Правилника, „категоризацију публикација ове врсте врше надлежни матични научни одбори, а прихвата је министарство“. Према одредбама Правилника „тематски зборник водећег националног значаја је научна публикација са репрезентативним учешћем еминентних домаћих стручњака. Уредник публикације из ове категорије мора бити у једном од научних звања.“ Ни за једну од четири публикације није наведен уредник, што значи да се не могу сматрати тематским зборницима водећег националног значаја.

в) Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије M31 или M33

Проф. др Јасминка Хасанбеговић није испунила ни овај услов. Као радови категорије M31 наведена су следећа два рада:

- 1) *Kritičko razmatranje mogućnosti pravne operacionalizacije Plamenčevog poimanja demokratije !* Jasminka Hasanbegović // **Politička misao Džona Plamenca** / redakcioni odbor Dragan K. Vukčević ... [et al.]. - Podgorica : Smogorska akademija nauka i umjetnosti, 2012, str. 91-100.
- 2) *O препрекама владавини права у Срба* / Јасминка Хасанбеговић // **Godišnjak Pravnog fakulteta u Istočnom Sarajevu**. - ISSN 2232-7339. - 5, 1 (2014 [2018]): 8-31.

Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача прописано је следеће: „Међународним научним скупом сматра се скуп који организује међународни научни одбор, научно удружење или научна институција, који има међународну селекцију и рецензију приложених радова и на коме се радови саопштавају и публикују на једном од светских језика, или језика међународне научне комуникације у датој области науке. Услов да скуп добије статус међународног научног скупа јесте да у научном одбору има чланове из најмање пет земаља и најмање десет учесника из иностранства са радовима. Ово важи како за скупове у земљи, тако и за скупове у иностранству. О карактеру скупа просуђује одговарајући матични одбор а процену потврђује Министарство. Надлежни матични научни одбор процењује компетенцију и репрезентативност иностраних чланова научног одбора и учесника на скупу“.

Јасно је да наведена два скупа не испуњавају услове прописане Правилником, будући да радови нису саопштавани „на једном од светских језика, или језика међународне научне комуникације у датој области науке“, као ни да у научном одбору нису имали „чланове из најмање пет земаља и најмање десет учесника из иностранства са радовима“.

Јасно је да су у питању национални скупови, а чињеница што су одржани у суседним земљама (Црној Гори и Републици Српској) не даје им међународни карактер.

2. Факултет има довољан број наставника изабраних у звање за исту ужу научну област за несметано и квалитетно обезбеђивање свих облика наставе

Наредни услов за продужење радног односа предвиђа да наставник оствареним резултатима значајно допринео „раду, угледу и афирмацији факултета и Универзитета, под условом да факултет нема довољан број наставника изабраних у звање за исту ужу научну област за несметано и квалитетно обезбеђивање свих облика наставе“. Правни факултет Универзитета у Београду поред проф. др Јасминке Хасанбеговић има чак четири наставника изабраних у звање за исту ужу научну област – једног редовног професора, два ванредна професора и једног доцента.

Тај број наставника је сасвим довољан за извођење свих облика наставе на свим нивоима студија. О томе сведочи и чињеница да ни на једном предмету из студијских програма Правног факултета Универзитета у Београду тренутно нема више од четири наставника.

Стога је јасно да проф. др Јасмина Хасанбеговић не испуњава овај услов у погледу броја изабраних наставника.

3. У последњих 10 година није изабран ниједан сарадник за ужу научну област за коју је биран кандидат

Последњи услов који се захтева чланом 151. Статута Универзитета у Београду јесте „да је у последњих 10 година изабран најмање један сарадник за ужу научну област за коју је биран“ кандидат за продужење радног односа.

Члан 82, став 1 Закона о високом образовању прописује сарадничка звања: „Звања сарадника су: сарадник у настави, асистент и асистент са докторатом.“ Имајући у виду да за последњих десет година није изабран ниједан кандидат у наведена звања, јасно је да проф. др Јасминка Хасанбеговић не испуњава наведени услов.

Из свега наведеног јасно произлази да проф. др Јасминка Хасанбеговић НЕ ИСПУЊАВА ТРИ ОД УКУПНО ЧЕТИРИ УСЛОВА ЗА ПРОДУЖЕЊЕ РАДНОГ ОДНОСА прописаних чланом 151. Статута Универзитета у Београду, па предлажем Већу научних области правно-економских наука и Сенату Универзитета у Београду да НЕ УСВОЈЕ предлог Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Београду за продужење радног односа проф. др Јасминки Хасанбеговић.

др Саша Бован,

редовни професор Правног факултета
Универзитета у Београду